

TMMOB 50 yasında

TMMOB'nin kuruluşunun 50. yılı bir dizi etkinliklerle kutlandı. 1954'ten günümüze TMMOB'nin tarihinden kesitlerin aktarıldığı etkinliklere Odamız adına katılım sağlandı. 23 Ekim 2004 tarihinde Ankara'da yapılan 50. yıl forumunda Oda başkanımız İsmet CENGİZ ile Hakkı ATIL, Şevki BAYRAKTAROĞLU ve Ersin ÖNSEL söz alıp konuşma yaptılar. Forumun, bant çözümleri yapılarak kitaplaştırılacak.

1954'ten günümüze TMMOB'nin tarihinden kesitlerin aktarıldığı etkinliklere Odamız adına katılım sağlandı. 23 Ekim 2004 tarihinde Ankara'da yapılan 50. yıl forumunda Oda başkanımız İsmet CENGİZ, Hakkı ATIL, Şevki BAYRAKTAROĞLU ve Ersin ÖNSEL söz alıp konuşma yaptılar. TMMOB tarafından forumun bant çözümleri yapılarak kitaplaştırılacaktır.

Oda Başkanımız İsmet CENGİZ sözlerine "Türkiye, emperyalizmin **"uygarlık projesi"** adı altında sunduğu küresel kapitalizmle tam entegrasyon sürecinde tarihin en ağır bunalımını yaşıyor. Sermayenin stratejik tercihlerinin belirlediği bu süreç, Türkiye'nin sınıai ve tarımsal gelişmesini durdurarak, emekçilerin bütün toplumsal ve ekonomik kazanımlarını bir anda yok ederek, ağır ve katlanılmaz bir yoksullaşma dalgası yaratarak sürüyor. Türkiye, bütün temel siyasal ve ekonomik kararlarını Washington ve Brüksel'e bağlayarak, parlamentoyu demokrasinin dekoru haline getirerek, siyasal temsil, katılım ve denetim mekanizmalarını çürüterek, siyasetin kendisini de işlevsizleştirerek yol almaya çab alıyor." diye başladığı konuşmasını, AB uyum sürecinin gereği olarak hazırlanan "Ulusal Programdaki vaatlere, siyasi kriterler doğrultusunda gerçekleştirilen Anayasanın onlarca madde değişikliğine, toplumun değişik kesimlerinden yükselen demokratikleşme istemlerine karşın, son yılların en baskıcı döneminin yaşandığını söyleyerek sürdürdü.

Küresel politikaların gelişmiş ülkeler tüm dünyada sosyal haklarda gerilemeye neden

olduğunun altını çizen CENGİZ, küreselleşme süreçlerinin sosyal ve siyasal düzeyde kat ettiği yolun, uluslararası polis devleti olgusunu gündeme getirdiğini, bu çerçevede de bu devlet yapılanmasının üzerine oturduğu yaklaşımın içerisinde, parlamento, sendikalara ve sivil toplum örgütlerine demokrasinin normları içerisindeki seçimlere, sokak gösterilerine, kimi eleştirilere de yer verildiğini, ancak bu olanakların modelin kendini yeniden üretmesine ve kitleler gözünde yanılısamalara da yol açtığını söyledi.

"Uygulanan ekonomik modelin ve siyasal iradenin, yani vahşi kapitalist anlayışın sonuçlarını sorumlularıyla birlikte sorgulayan, anti-kapitalist bir tutumu/hattı eksen kabul eden, politikalarını bu eksen üzerinde geliştiren demokrasi güçlerine ve onun önemli bir bileşeni olan TMMOB'ye kuruluşunun 50. yılında da ihtiyaç vardır." diyen CENGİZ, TMMOB'nin kuruluşundan günümüze kadarki tarihinden kesitler aktardı.

"18-22 Ekim 1954 tarihinde ilk genel kurulunu yapan ve kuruluş felsefesine uygun olarak altmışlı yılların ortalarına kadar kapitalist kalkınmacı ekonomi politikaları savunan, 1965 yılından sonra önce izlenen ekonomi politikaları eleştiren ve 1970-80 arasında yükselen toplumsal ve siyasal muhalefet içerisinde etkin olarak yer alan bir TMMOB görürüz." diyen CENGİZ, bu dönemde TMMOB'nin, birikim ve potansiyeli ile toplumsal yaşama ağırlığını koyan, bir örgüt haline geldiğini vurguladı. 12 Eylül 1980 döneminde toplumsal muhalefetin tümüne yönelen baskı ve saldırılardan

TMMOB'nin de payını aldığını, toplumsal yaşamın "**piyasalara tabi kılınmasının**, paranın en yüce değer haline getirilmesi ile toplumsal değerlerin altüst oluşu sonucunda köşe dönmece anlayışın mühendisleri etkilemesinin, örgütlenme ve ortak mücadele anlayışını zaafa uğrattığını belirten CENGİZ, "Sosyal devletin tasfiyesini, özelleştirmeleri ve örgütsüz bir toplumu yaratmayı hedefleyen sermayenin küreselleşme programına karşı yürütülen toplumsal ve siyasal mücadele için, TMMOB'nin bütünselliğinin ve aidiyetinin benimsenmesi ve geliştirilmesine en çok gereksinim duyulan bir dönemi yaşamaktayız." dedi.

Konuşmasını TMMOB örgütülüğünün olmazsa olmaz yapı taşlarını, mevcut durumlarıyla ilgili tespitleri ve zaafalarını anlatarak sürdüren CENGİZ, sözlerini bitirirken,"sınıflar mücadelesinin açık yada dolaylı nedeni ve sonuçlarının yeniden üretildiği meslek alanlarımızda, toplumsal eşitsizlik ve sömürü ilişkisini reddeden, mesleki sorunların temelinde yatan gerçekliğin kapitalist üretim ilişkisi ve sonuçları olduğunu bilincinde olan ve buna uygun çözümler üreten, bunları savunan ve yaşama geçiren bir TMMOB'yi yaratmak görevinin 50. yılda acil ve ertelenmez bir görev olarak önümüzde durduğunu belirtmek isterim. Bu görevin TMMOB'de yaşama geçmesini sağlayacak anlayışın güçlü bir damar olarak gelişmesinin nesnel koşulları olduğunu da biliyoruz." dedi.

Daha sonra söz alan meslektaşımız Şevki BAYRAKTAROĞLU Anadolu'nun dünyada eşi ve benzeri olmayan özellikleri ve konumunu anlatarak başladığı konuşmasını "600'e yakın kaplıca ve su kaynağı olağanüstü jeotermal enerjisi bu ülkeye farklı özellikler kazandırmaktadır. Etnografik ve folklorik özellikler, tek tanrılı dinlerin kutsal mekanları ve ayrıca belirtmekte zorlandığımız ve bilgilerimizin yetersizliği dolayısıyla şu anda ifade edemediğimiz özellikler jeostratejik anlamda büyük önem taşımaktadır. " diyerek sürdürdü. Bu bağlamda da TMMOB'den bünyesinde bulundurduğu odalar ve diğer sivil toplum kuruluşlarının da yardımıyla bu topraklarının özelliklerini

ortaya çıkarabilecek bir çalışmaya önderlik etmesi beklentisi olduğunu söyleyerek. bn çalışmanın bu toprakların neden bu kadar önemli olduğunu, emperyalizmin neden bu topraklar üzerindeki istemlerinin bitmek kadar oyun oynandığını, ABD ve AB'nin gerçek niyetlerinin ne olduğu maddi temeller ortaya konarak kanıtlanmasına yardımcı olacağını ifade etti.

Etkinlikte söz alan bir diğer üyemiz Ersin ÖNSEL konuşmasına 'TMMOB'nin elli yıllık örgütlenme mücadelesi ve tarihi; genel olarak soyut, tecrit edilmiş, içine kapalı, resmi bir süreç değildir. Bu elli yıllık tarih dünyadaki, Türkiye'deki tüm toplumsal mücadelelerden birebir etkilenmiş olup, diri organik bir mücadele ortamıyla şekillenmiştir. Sözü edilen süreçte TMMOB Türkiye'deki tüm sosyal sınıfların, ezilen halkların, kenarda köşede kalmış muhalefet yapan tüm unsurların insani mücadelelerini meslek mücadelesinin merkezine oturarak kavgasını ve varlığını sürdürmüştür." diyerek başladı.

Sözlerini "kendi tarihimizi incelerken izlediğimiz yol üzerindeki stratejilerimize, dünya görüşlerimize, taktiklerimize de şöyle bir bakmak konumuzdayız," diyerek sürdüren ÖNSEL, "Bizim gibi ülkelerde genellikle emekçi sınıfların ve ezilen halkların muhalefet mücadelesi; başını aydınların çektiği bir süreçte gelişir ve akış gösterir. Kısaca batı Avrupa'daki kapitalizmin gelişim süreçleri ve bu dengeli oluşum ortamındaki kurumlar, bu kurumların yaygın dokusal varlıklar bizlerde pek görülmez. Çoğu kez burjuva demokrasisi bir özlem ve umut olarak üçüncü dünyayı cezbeder. Kapitalizmin merkezi kıta Avrupa'sında Rönesans ve reform hareketlerinin sağladığı olağanüstü yükseliş ve bu yükselişin odağındaki sınıflar mücadelesinin konumu öğreticidir, kalıcıdır ve kurumlarla kendisini var edebilmiştir." dedi.

"Bilim felsefesinin yol göstericiliğinde mesleki çalışmaların yol alabileceğini ve örgütülüğümüzün hayat bulabileceğine olan

İnancını bir kez daha tekrarlamak istiyorum." diyen ÖNSEL, dünyadaki olağanüstü gelişmeleri kucaklayabilecek yeni örgütlenmeleri yaratırken geçmişin çocukluk hastalıklarına düşmeden ve geçmişteki onurlu mücadeleleri de inkar etmeden sürdürmek gerektiğini belirtti.

Konuşmasını mühendislerin 65'li yıllardaki mücadelesini anlatarak sürdüren ÖNSEL, "Göreceli olarak farklı bir sosyal ve ekonomik statüde yaşamış olan mühendisler çoğu kez kendilerini diğer çalışanlardan beyaz yakalıklı görüntüleriyle ayırmaya çalışmışlardır. Sınıf bilinciyle donanmış TMMOB'nin mücadelecisi öncü kadroları bu göreceli ve geçici durumu sürekli olarak kitle tabanlarına anlatarak, kitlemizin yanılmalarını önlemeye çalışmışlardır. Ayrıca örgütlenme anlayışımızın emek güçlerinin saflarında yani mavi yakalıların yanlarında ve ezilen halklarla birlikte olması gerektiğinin altını çizmişlerdir. Bu çizgilerini iş yerlerinde, alanlarda, hayatın tüm boyutlarında kararlı olarak savunan TMMOB kadroları sözü edilen bu onurlu tarihi yaratmışlardır. Mavi yakalıları tam benimsemek, onlarla aynı sofrayı paylaşmak, soframızda onları yanaşma türünde görmeksizin mücadele ve örgütlenme çizgimizde atılımlar yapmak bugünün vazgeçilmez mücadele modelidir. Bilindiği gibi mavi yakalılar parti ve sendika yönetiminin istediği zamanda harekete geçen bir ordu değil, kendileri de düşünen karar veren, kültürel gereksinimleri olan canlı varlıklardır" diye sürdürdü ve "Emek güçleriyle oluşturulacak tarihsel blok aynı zamanda ezilen halk yığınlarının da demokrasi mücadelesini geliştirecektir" diyerek mühendislere bu bağın sürdürmesi için çağrı yaptı.

Sözlerini Türkiye'deki darbelerin yıkımlarını, neo-liberalizmi ve postmodernist akımları eleştirerek sürdüren ÖNSEL, "Emperyalistler tarafından ekonomik ve sosyal sistemler içinde kapitalizm alternatifsiz başta edilmiş, bu şekliyle artık kapitalizmin bir daha asla değişmeyeceği dünyaya ilan edilmiştir. Dünya ve ülke ölçeğinde bu fütursuzca saldırı TMMOB ve odalarında zaman zaman karşılık bulsa da sistemin en-

tegrasyonuna teslim olmayan örgütlü mühendisler olası kırılmayı örgütlerinde kısmen önleyebilmişler, dünyamızın kanla yıkanan halini ve bu barbarlık saldırışım kitlesine anlatmaya çalışmışlardır" dedi. .

ÖNSEL konuşmasını "Önümüzdeki zor günleri kiteselleşmek zorunda olduğumuz aynı güçlerle 'mavi yakalılarla' ve ezilen halkların demokrasi mücadelesiyle aşabileceğimizi unutmadan yürüyüşümüzü sürdürmeliyiz. Mühendisler olarak sosyal, ekonomik, politik manzaramız oldukça düşük bir görüntü arz ederken, örgütlü mücadelenin çağrılarını kulak vererek yol alma alternatifinden başka hiçbir çıkışımız yoktur. İnatla, ısrarla, umutla demokrasi mücadelesinde dayanışmamızı göstermek zorundayız."diyerek tamamladı.

Son olarak söz alan meslektaşımız Hakkı ATIL ise son 30 yıl öncesinin kapitalist devlet yapısının ortadan yok olduğuna dikkat çektikten sonra Türkiye'deki son yıllardaki işsizlik ve yoksulluğa vurgu yaparak, "TMMOB olarak çıkışından çıkmış bir dünyada kapitalizm, sadece insanlara savaş açmış değil, bugün ekosisteme savaş açmış durumda, çevreye savaş açmış durumda. O zaman bu değerlendirmenin üzerinden bir yol tutturmamız gerekiyor. Türkiye'deki devlet yapısının tamamen dışarıyla entegre olduğu, onun uygulayıcısı olduğunu görmemiz gerekiyor. Bunların içerisinde o zaman mesleki çıkar savaşımı nasıl gerçekleşecek, bunun olanakları var mıdır? AB düzenlemeleriyle, buna karşı birçok sorunu barındıran hizmet anlaşmalarıyla mesleki anlamda bile ciddi bir sorun yaşayacağız, bu açık. O zaman açıktan bu sistemin sonuçları olan kapitalist sistemi sorgulayan bir hattı önümüze koyup, bütün çalışma sistemimizi bunun üzerinde kurgulamamız gerekiyor" dedi.

Eşitliğin, sosyalist anlamda, toplumcu anlamda bir eşitlik olarak algılanması gerektiğini vurgulayan ATIL, önümüzdeki dönemde bu konuya yönelik toplantılar yapılmasının konuyu daha ayrıntılarıyla tartışma olanağı yaratacağını belirterek sözlerini tamamladı.